

Cimleve

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Téli mulatozás.

Hahó, ropog a hó!
Elő a könnyű szánt!
Röpíts gyorslábu ló,
Öreg Hektor kutyánk!

Csak kettőt térülünk,
Hegyről le, hegyre fel,
Estére honn leszünk
S úgy alszunk, mint a tej.

Egyes szám ára Románia területén 4 leu.

Villany és csengő
berendezések sze-
relését és javítását
pontosan eszközi

**T
O
K
O
D
Y**

Uránia mozgó
alatt. Szerelési
anyagok és égők
raktára. 0000

GYEREKEK!

Küldjétek Anyukátokat

Fischer Antalhoz

Győzelem-tér 14. szám.

vásárolni, mert
divatselymeket és
szöveteket a leg-
olcsóbban és a
legnagyobb vá-
o lasztékban o

csak ott kaphat

Általános Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaság
Satu-Mare (Szatmár) Str. Stefan Cel Mare (Hazinczy utca) 1.
Alaptőke 3.000.000. — lei,
Telefonszám 276. Sürgőnycim: Comerciala.
EXPORT-IMPORT.

Akar Ön szép lakást?

Ha szép hálószoba bútort jutányos árban
akar venni, keresse fel — saját érdekében —
Hermann Jenő beraktározási vállalatát. Bul.
Basarabilor (v. Baithány-u.) 11. Telefon: 251.

SCHWARTZ ÁRON

000 cipész-szalon 000

SATU-MARE — (SZATMÁR)
Farkas Antal-utca 3. szám.

Legolcsóbb ?
bevásárlási forrás
?
SCHÖN TESTVÉREK DIVATÁRUHÁZA !!

Hangya szövetkezet

(a főpostával szemben)

Raktáron tart
minden kapható
fűszer- és rövidárut.

Burger

Bérlők:

Juhász és Grünfeld

BÉRAUTÓK. BENZIN, OLAJ, KARBID

CALEA DRAGOS-VODA 6. — SATUMARE — TELEFON: 197.

A jövő
vasárnap is
bekopogtat
a
CIMBORA

Cimborola

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Kicsi cimboráim, kis fiuk, kis lányok!

Szép levelet akarok írni nektek, de hamarjába nem tudom, hol is kezdjem? Mindegy most már, nem is kezdem, hanem egyenesen ott folytatom, ahová ki akartam lyukadni.

Mióta nem láttatok gyerekujságot kicsi cimboráim? Három éve, négy, vagy annál is több talán. Te, cimborá, aki most karácsony táján töltötted a hat esztendő s már a nagy betűket kezded tanulni, még nem is láttál ilyet egészen biztosan. Pedig édesanyád, vagy a jó öreg dada, kezd már kifogyni a meséből. Sokszor — talán te is észrevetted — meg-megismételnek egy-egy régi mesét, mert újat nem olvashatnak, hogy elmondják neked. Te még cimborám, aki jövőre már a harmadik elemibe kerülsz, magad is de szívesen olvasnál egy pár szép mesét, néhány csilingelő verset vagy jóízű történetet. De nem volt honnan. Meseujság nincs, a jó meséskönyv drága és az édesapátok nehéz keresményéből még jó, ha a mindennapi kenyérré futja.

Ezen törte a fejét sokáig, sokáig a ti öreg cimborátok. A mi kisgyermek-korunkban dobogó szívvél vártuk a vasárnapi postát, amely pontosan meghozta „Az én ujságom“-at, a „Jó Pajtás“-t, meg a többi gyermeklapot, tele szebbnél-szebb, kedvesebbnél-kedvesebb olvasnivalókkal. Erre a hetenként megismétlődő nap meleg örömeire emlékeztem vissza és elhatároztam, hogy én is megindítok egy ilyen kis ujságot az én kis cimboráim heti örömeire. És mialatt elgondolkoztam, szinte magától gyűlt, gyülekezett az íróasztalom fiókjában a sok-sok mese, vers, tréfa, találós

kérdés, akárcsak a mesében. Mindjárt akadt egynehány gyorskezü piktoember is, akik csak úgy ontották a képet, mintha garmadával állana náluk.

És ha már így együtt van minden, kinek adjam, hova öntsem ki azt a sok farka-barka apróságot? Rátok gondoltam, kis cimboráim, nektek adom mindet, szórakoztatok, gyönyörködjétek, tanuljatok belőle. Azt szeretném, ha élőszóval mondhatnám el minden mesémet, minden versemet, de nagyon sokan vagytok és szerteszéjjel laktok ebben az országban. Így hát csak postán küldhetem el nektek, ujság alakjában és az egész ujságot elkereszteltem „Cimborá“-nak. Mert ez az ujság lesz a ti legjobb cimborátok. Jóban, rosszban, télen, nyáron pontosan elmegy hozzatok postával minden vasárnapra és egész héten együtt lesz veletek, hogy a jövő vasárnapra már újra megérkezzen, új képekkel, új olvasnivalókkal.

És ha valami kívánságotok, kérdeznivalótok, panaszkodni valótok volna, úgy forduljatok a Cimborá szerkesztőségéhez, mint a legkedvesebb pajtásotokhoz, mint akár édes szüleitekhez. Mindent el fogunk követni, hogy a ti gyermekéveitek szebbek és jobbak legyenek, hogy közel ne férközhesen lelketekhez a sok gond, mely ma szüleitek homlokát ezer ráncsal barázdálja. Hogy szeressétek egymást és szeressétek meg olyan nagyon, ahogyan ő szeret titeket, a ti

öreg Cimborátokat.

Csilla.

Égyszer volt, hol nem volt... Mesék világában:
 Tul a Rézhegyeken, kacsalábu várban,
 Ott lakott egy irigy, vén vasoru bába,
 Vele még irigyebb Csöre nevű lánya.
 Történt, hogy egy napon füvet szedni mentek,
 Amig ott hajlongtak, amig szedegettek,
 Boszorkányos szókat mormogott a szájuk;
 S észre sem vették, hogy nem inessze hozzájuk
 Két madár pihen egy öreg cserfa ágán
 Ilyen beszéd hangzik egyiknek a száján:
 Négy mérföldet jöttünk, három van még hátra
 S akkor megérkezünk nagy Madárországba,
 Meghívjuk az egész madárrokonságot,
 S vig dalban köszöntjük majd Tündérországot.
 Ha három nap múlva újra visszatérünk,
 Mikor már velünk lesz mindenik testvérünk."
 Megszólal a másik „Csak ozi el ne késsünk,
 Mert olyan lakziban nincsen mindennap részünk,
 Mint amilyen lesz a Csilla lakodalma.
 Hiszen Tündérország az ő birodalma!
 S délceg völegénye, Napország királya.
 Valamennyi sugár van birodalmába,
 Nászajándékképen mind Csillának adja,
 Birodalma fényét lába elé rakja.
 A második madár jó hangosan beszélt,
 Ugy, hogy a banyáig hallatszott a beszéd!
 „Hümm! Csilla menyasszony?!“ — S fogát vicsorgatva
 Fejét nyaka körül ijesztőn forgatja.
 Hümm! S a Napkirályfi lenne a mátkája? —
 De nem lesz, azért sem! Ésküszöm reája!
 Hallod Csöre! hallod? — Ne hagyjuk, azt mondom
 Azért sem engedem! Azért is lerontom!”
 Ahogy ez kimondta, leült egy nagy köre,
 Botjával három kört irt a levegőbe.
 Azalatt mormogott, dirmeget, dörmögött,
 Hirtelen recsen és hangzott a fák között.
 Kitépett három dzsin, három gonosz szellem,
 Kik a vén banyával csudálatos nyelven,
 Sittogtak — sutlogtak, markukba nevettek.
 Ugy látszik a dolog inyükre lehetett!
 Majd meg elfutottak, hárman háromfele.
 No lányom, mehettünk! — mond a banya-gyere!
 Közelgett az éjfél s a feketeiségbe,
 A banya zöld szeme világított égve.
 No csak hadd menjenek! Mi is menjünk, jertek!
 Velem jöhet minden engedelmes gyermek!

Szép Tündérországnak kapuján lépünk be!
 Száz szivárvány kastély tűnik a szemünkbe.
 Csillognak, ragyognak, lilaszinben kékben,
 Egyik sárga, másik aranyos zöld fényben.
 S mindenütt virágok, liliomok, rózsák,
 Jázminok, orgonák illatukat szórják.
 Pillangók csaponganak, egyikről a másikra,
 Cseveg a patakok vidám csobogása.
 Madarak dalolnak, méhecskék zenélnék,
 Vége se hossza a tündéri zenének.
 Maguk a tündérek sűrögnek-forognak,
 Hullámos hajukba gyöngyvirágot fonnak,
 Szines fátyolruha lágyan omlik rájuk,
 Fejükön csillogó gyémánt koronájuk.
 A királynő, Csilla — a kiről már volt szó —
 Aki mint egy angyal, olyan szép és oly jó
 Éppen parancsot ad tizenkét hölgyének,
 Hogy a trónterembe utánna jönnének,
 És ott ő előtte készítsék ruháját,
 Hadd lássa; mennyire hagyják az uszályát?
 Hozzák is a kelmét. Omló puha fátyol,
 Szöve hajnalfényből s ezüst holdsugárból.
 Ezer közül Csilla választá magának,
 Libbenő, suhanó menyasszony ruhának.
 Nagy a készülődés! — Napkirályfit várják
 A délceg völegényt Csilla mátkapárját.
 Boldog Tündér ország aranyhaju népe.
 Bár sohase lenne örömünknek vége.

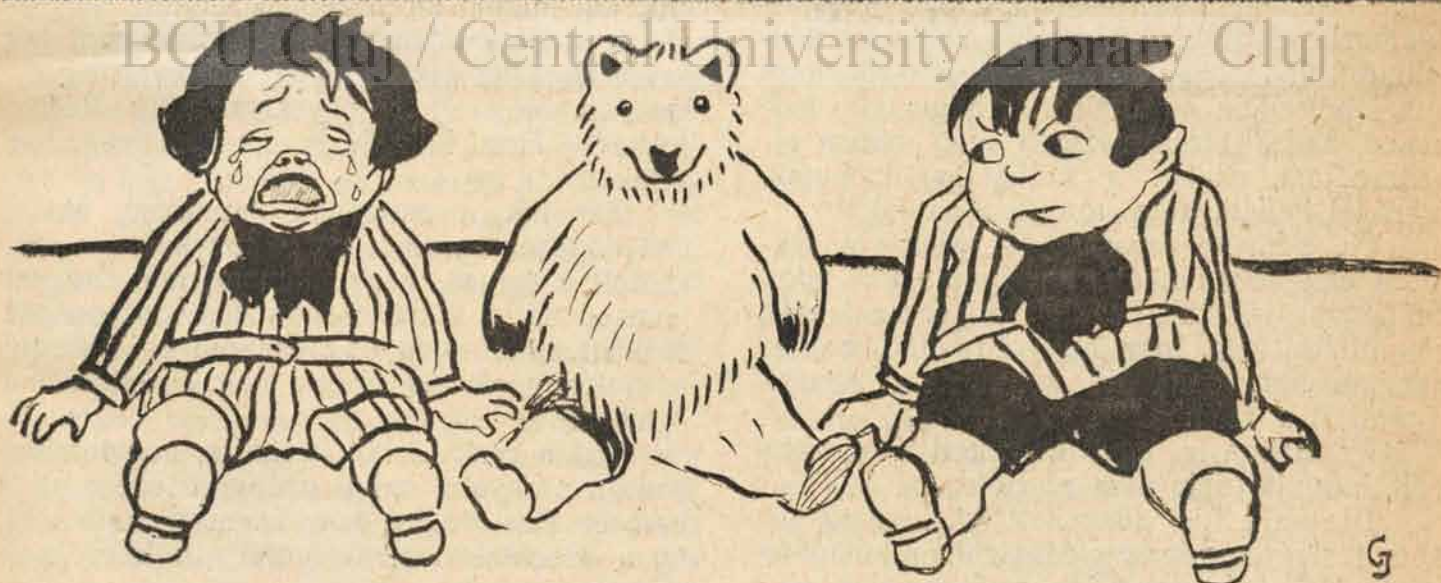
II.

Ezalatt a banya kacsalábu vára,
 Melyben oly sötét van, hogy más nem is látna,
 Meg telik egészen manókkal, dzsinekkal,
 Jönnek kalapáccsal, furóval, zsineggel,
 Boszorkányszerszámot ezer félet hoznak
 S fejük össze dugva hosszan tanakodnak.
 Esküsznek Ármánra, a gonosz istenre,
 Aki a rossz lelkű embernek istene,
 Esküsznek Ármánynak Félelmes nevére!
 Szegény, szegény Csilla szomorú vesztére!
 Szól egy manó: »Tehát, ha leszál az alkony,
 Mikor már madár se jár a tengerparton,
 Mérföldescsizmánkkal átlépjük a vizet,
 Lépünk aztán hármat, aztán megint tizet
 S Tündérhon virágos határánál leszünk
 No, haem most legyen elég nagy az eszünk!
 Mert hiszen tudjuk, hogy Tündérországba

Nem lép, s nem is léphet boszorkányok lába.
 Ott ahol kezdődik Eleve uralma
 Végét ér a rossznak ereje, hatalma.
 Mond a banya: Ne félj! de én öreg eszem
 Nem hagy engem cserbe, segíték én ezen.
 Leányom, Csöre ugordj! Szaporán! »Egy — kettő!«
 Erre mozogni kezd egy nagy mosó teknő
 S kibuvik alóla a banya leánya!
 Az öreg vasorru ugy kiált reája:
 »Holnap ha indulunk te is tartassz!
 Első dolgod az, hogy egész uton hallgatsz!
 A másik dolgod: koldus lánynak öltözz!
 Majd ha leérkezünk a tündéri földhöz
 Megtudod a többit. Most meg lóduj tovább!«
 A manókhöz fordult s ugy folytatta tovább:
 »Csöre mint koldus lány, halálos betegen,
 Tündérhon legelső kapujához megyen.
 Sir, jajgat, veszékel, szájalomra keltőn,

Erre a nimfák, kik kün laknak az erdön,
 Figyelmesek lesznek s a beteget látva,
 Sietnek a hirrel Csilla udvarába.
 Szívére hallgatva a jólelkü Csilla
 Segítségre készen a kaput megnyitja.
 De mihelyst kilép seregünk ott terem
 És minálunk nincsen irgalom, kegyelem!
 Hátulról meglököm leesik a földre,
 Gyorsan körülfogjuk karikába körbe.
 Felragadjuk s visszük a Fekete várba.
 S jöhet a Napkirály! — oda a mátkája!«
 Mindenkinek tetszett a banya beszéde,
 Örömszivajuknak jó soká lett vége.
 Ekkorra bontotta fátyolát az este
 S az egész világot feketére festve,
 Megpihent csendesen az öreg föld felett.
 A vén banya intett, hogy indulni lehet.
 (Jövő vasárnap tovább mesélünk.)

Palkó, meg a Lackó, meg a Mackó.

A Mackót Palkó urfinak
 Vette keresztmamája
 És Palkószörnyen büszke volt
 A szép vásárfiára

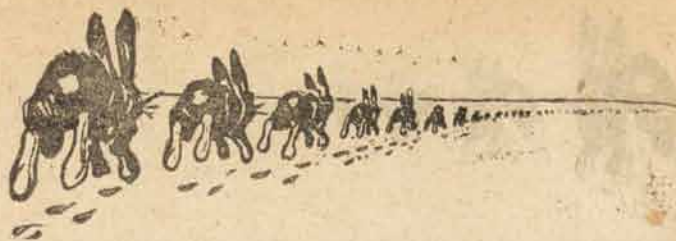
És mert a Lackó izmosabb,
 Palkót jól elpüfölte
 S a mackót diadalmasan
 Elrekvirálta tőle.

Jó apjuk ép most jön haza,
 A veszedelmet látja
 És nyomban igazságot tesz
 A fiuk vitájába.

Mert szép kis jeges medve ám
 A bársonyszörü mackó
 És ép ez volt az, amiért
 Megirigyelte Lackó.

Nosza lett erre nagy sirás,
 Megrengette a házat,
 Ez ellen nem használt beszéd,
 Kérés, vagy magyarázat.

A Mackó egyiké sem lessz,
 Csak nézni szabad mán tul.
 És sirni most a Lackó kezd,
 Palkó csak néz kajánul.

Naplóm.

február 8. Már muszáj naplót vezetni, mert enélkül lehetetlenség kibírni ezt a cudar életet. Előbb arra gondoltam, hogy megtanulom a nagy szorzótáblát holnapra, de ennél az öngyilkosság is jobb lett volna, ha eszembe nem jut, hogy legokosabb lesz, ha naplót vezetek. Itt legalább kiönthetem minden keserüséget, ami a szívemet nyomja, mert az én szívemet mindig nyomni szokta valami nagy keserűség. A tegnapelőtt sem kellett volna át szipogni a féléjszakát, amiért a cigarettától émelygett a gyomrom és ráadásul apa sem viselkedett valami kiméletesen velem szemben. Egyszerűen csak leültem volna és beírtam volna ebbe a noteszbe és akkor elmúlt volna minden keserűségem. Lehet, hogy a gyomorémelygésem is elmúlt volna és nem lettem volna olyan borzasztóan rosszul, hogy apa felébredjen és kijelentse, hogy ugy kell neked, amire természetesen még jobban elkeseredtem, mialatt a szobalányt behívták, mert fel kellett, hogy törülje a padlót.

Éh, elég, ne zavarjuk fel ezeket a szomorú emlékeket. Inkább arra gondoljunk, hogy ha nagyok leszünk, nem leszünk rosszul husz cigarettától sem. Igaz, hogy én feltettem magamban, hogy soha de soha nem veszek cigarettát a számba.

Az napon is egy kellemetlen éjszaka volt, bár újra már nem részletezem.

Ma ez a Lizi dühösített fel. Lizi az nekem testvérem, persze leánytestvér, különben nem volna leányneve. Csak egészen kicsi még ez a Lizi, de már annyit kell szenvednie miatta, mint egy szigorú tanító bácsi miatt.

— Lizi — mondom — ne járd vele! Tedd le Lizi az az én labdám, mert én mindig futbalozok. Most ugyan tél van, csak a szobában futbalozok, mert kint hó van, de trenirozni kell, mert tavaszra én akarok lenni acenterhalf az ESzESE-ben

(Elemisták Szamosparti Elsőrendű Sport Egyesülete). Na, elég az hozzá, a Lizi is rugni akarta, pedig még csak két éves és nem is lehetne centerhalf, mert a lányoknak, ezen alsóbbrendű lényeknek nincs olyan férfias egyesületük, mint nekünk a sport.

Nahát a Lizi elkezdett bögni. Lizi mindig bög, hogy veszélyt hozzon a férfiakra. — MÉR bögsz, hiszen nem bántott senki, na nesze itt a labda, egyed meg, csak ne ordíts.

Akkor aztán a Lizi elvette a labdát és elkezdett vele futbalozni. Nekem pedig minden percem drága, mert a jövő hónapban már március és ha nem jól tudok akkorra játszani, a Goldbergert veszik be centerhalfnak, aki mindig stréberkedni szokott Kuncsinál, a csapatkapitánynál. Már több mint két percé rugdálta Lizi a labdát és olyan ügyetlen volt, ha rugott egyet, mindjárt leült s egyszer kicsi hijja, hogy ki nem rugta az ablakot.

Ezt már a mamának mondtam, aki a Lizi bögésére szaladt be a konyháról s rám kiáltott, hogy te nagy kamasz, már megint kinezod azt a szerencsétlen kis csöppséget. Aztán Lizihez ment és ölbekapta és elkezdte csókolgatni, mintha bizony nem ő lett volna a hibás.

Aztán csak Lizitől kérdezte, hogy mivel bántott aranyom, meg gyönyörűségem az a kamasz már megint, hogy nem röstelli egy fiu a kisebbik leánytestvérét örökké csak szekálni.

Te mondtam, Lizi, csak ne nyávogj és ne hizelegj, mert szinte betörted a labdával az ablakot és most megint rám kensz valamit. Mert az ilyen kicsi leánynak, aki még jóformán beszélni is alig tud, arra már van esze, hogy a fiutestvérét belemártsa valami slamasztikába.

Anyukám persze neki fogta pártját, mert ő kicsi és mert leány. A kisebbekhez és a leányokhoz egy jólnevelt fiunak mindig gyöngédnek kell lennie, ezt szokja mondani és

rámkiáltott, hogy adod vissza azt a labdát rögtön, ugys a tied, játszhatol még eleget vele. Csak egy kicsit játszodjon vele ő is, ugy is hamar megunja.

Dehogya unja meg az ilyen, hiszen már egy félórája nála volt, mondtam én, csak egy követelő béka, akinek minden kell, ami a másé. Most én akarok a labdával játszani!

Nohát, hogy erre milyen sivításba kezdett az a kölyök. Ugy sivitott, mint a malac, mikor a farkát huzza az ember.

Adod oda neki rögtön azt a labdát, nem eszi meg, ha egy kicsit játszik vele.

Ezt anyukám mondta s kikapta a kezemből a labdát s odaadta annak az utálatosnak. De én akkor már ugy fel voltam indulva, hogy elkeseredtem. Most is, mikor e naplót írom, mind vizesek lesznek a betűk a sirástól.

De már mindjárt el fog állani, mert már beirtam s megyek és visszaveszem a labdát ha még ugy nyivákol is az a kölyök. Pedig szeretem, csak mindég ki kezd a nagyokkal.

POCZOK PISTA,

II. el. oszt. tan.

Ozmán szultán barátai.

— Keleti történet. —

Hajdanában, nagyon régen élt egyszer egy hatalmas uralkodó, Ozmán szultán, aki ugy szerelte alattvalóit, mint édes gyermekeit. Boldog uralkodó volt, mert őt is viszont szerették alattvalói s annyi barátja volt, mint talán még senkinek a földön. Mindenki örök barátságot esküdött neki, kivéve egy szegény öregot, aki mindennap ott üldögélt a királyi palota kapujánál s egy egy kis alamiznát kapott a jószívű uralkodótól.

A szegény öreg nem ígért semmit, mert hát — ugy mondotta — mi haszna lehetne a hatalmas szultánnak egy ilyen szegény koldus barátságából?

Egy napon Ozmán szultán hírt kapott, hogy országába ellenséges sereg ütött be és gyilkolja alattvalóit. A szultán összegyűjtötte katonáit és utra készült, hogy kiverje ellenségét. Mielőtt eltávozott, a kormányzást első miniszterére, Maltosra bízta, aki leghivebb embere volt.

Mikor a szultán eltávozott seregével Maltos és a többi urak messze elkisérték és könnyezve búcsuztak el tőle, sőt Maltos a földre borult és fájdalommal megtepte ruháit. A vén koldus persze nem mehetett a nagy urakkal, hanem betért a mecsetbe és buzgón imádkozott, hogy Isten segítse győzelemre a jó szultánt.

Sok idő elmult, de Ozmánról nem jött semmi hír. Azt is rebesgették már, hogy seregestől együtt elveszett.

Egy este végre rongyokba öltözött, portól piszkos ember érkezett a város kapujához és bebocsátást kívánt, mert fontos hírt hozott a szultántól. Az ő azonban nem akarta bebocsátani, mert valami csalónak nézte.

Erre a rongyos ember levetette turbánját, letepte álszakállát s így szólott:

— Én vagyok Ozmán szultán. 12 csatát elvesztettem, katonáim elhagytak és mást választottak helyettem meg szultánjcknak. Szegényen és elhagyottan térek vissza, de itt vannak barátaim, akikre számíthatok. Az ő így válaszolt:

— Minthogy már nem vagy többé szultán, tehát nincs is itt többé semmi keresni valód. Legjobb, ha odább állasz.

— De hát nem vagyok-e barátod?

— No bizony! Sokat ér a te barátságod? Felelt a katona és becsapta a kaput.

Ozmán egy pillanatig elgondolkozott.

— Első barátom, akivel találkoztam, szépen fogadott!

Bevárta, hogy teljesen besötétedjék s aztán kikémlelte a város falának egy helyét, hol át lehetett kapaszkodni. Szerencsésen bejutott a városba, épen egy kert közelében, amelyben fényesen kivilágított kastély állott. Ismerte a gazdát s egyenesen oda tartott.

A kertben nem volt senki, bejuthatott a terembe

bántatlanul, hol számos vendég mulatozott épen. A szultán feléjük nyújtotta kezét s mondotta:

— Üdvözöllek, nemes barátaim! A teremben hirtelen nagy csönd támadt s mindnyájan a rongyos vendégre néztek! Azonnal megismerték királyukat, de senki sem sietett eléje, senki sem nyújtott kezét neki.

— Hát nem ismertek rám? Szólt ismét Ozmán.

— Midőn elindultam a háboruba könnyeztetek s azt mondtátok, hogy nemcsak hiveim vagytok, hanem igazi barátaim is. Most szükségem van barátságokra, mert mint elhagyott szerencsétlen menekült tértem vissza. Katonáim más királyt választottak, futnom kellett, hogy életemet megmenthessem. Ti mindig azt mondtátok, hogy készek vagytok érettem mindent feláldozni s hiszem, hogy most beváltjátok szavafokat. Rejtsetek el ellenségeim elől, kik nekem ide érkeznek. Mély csönd lett erre a beszédre, végre megszólalt a házigazda:

— Kedves barátom, az igaz, hogy mi szívesen áldoznánk érted akármit, de hát nem lehet, mert akkor az új király haragját magunkra vonnók. Legokosabb lesz tehát, ha odább állasz, hogy ellenségeid itt ne találjanak. Mi nem fogunk elárulni, hogy itt jártál.

— De hát egy kis segítséget csak adtok, hogy menekülhessek — lovat, ruhát, fegyvert?

— Kedves barátom, szívesen adnánk, de ha az új király megtudná, végünk volna, nem tethetünk semmit.

Ezzel szépen kitölték a teremből s bezárták utána az ajtót és tovább mulattak.

Mikor Ozmán ismét künt volt a kertben felsóhajtott:

— Talán lesz majd mégis egy igaz barátom, ebben nem fogok csalódni.

Egyenesen Maltos, az első miniszter palotája felé ment és benyitott a terembe, a miniszter épp ott ült leányával, aki Ozmán menyasszonya volt. Ozmán ezektől is segítséget kért és oltalmat, mert az új király azt ígérte, hogy aki Ozmánt élve vagy halva elfogja azt első miniszterének nevezi ki s azonfelül még egy kívánságát teljesíti, akármit kíván is.

Maltos rendkívül szívesen fogadta volt királyát, megvendégelte, azután elvezette hálószobájába, hogy kipihenhesse fáradságait. Ozmánt nagyon meghatotta a baráti hűség e ritka példája s mikor magára maradt, könnyezve felkiáltott:

— Hála neked Istenem, hogy akikben leginkább biztam, azokban nem is csalókoztam. A többiek hűtlenül elhagytak, de Maltos és leánya méltók szere tetemre.

Lefeküdt, de elaludni nem tudott, mert a tapasztalt csalódások nagyon fájtak szívének. Gyönyörű holdvilágos éj volt, fölkelte tehát és kiment az erkélyre. Egyszerre a szobából valami neszt hall s amint bepillant látja, hogy Maltos és leánya lábujjhegyen belopóznak az ajtón. Csodálkozott ezen, de csodálkozását csakhamar rémület és iszonyat váltotta fel amidőn halotta, hogy Maltos halkán így szól leányához:

— Légy nyugodt, mindenre gondoltam. A tőr hegyét méreggel kentem be, ha csak még is karcolum, meghal.

— De mégis . . . nem jobb volna megmen-teni? Ha sereget gyűjtenél, megverhetnéd azt az új szultánt, tudod, hogy én Ozmán menyasszonya vagyok . . . királynő leszek, ha ő ismét uralkodó lesz. Ne aggódjál, leányom, így biztosabb. Ha megölöm Ozmánt, az új király engemet tesz meg első miniszterének és jogom lesz tőle még valamit kívánni. Én tehát majd azt kívánom, hogy téged legyen feleségül és így királynő lesz belőled.

— Jól van, tehát öld meg!

És Ozmán látta amint Maltos az ágy felé lopózik. Tovább nem várt, hanem gyorsan kiugrott az erkélyről és futott az utcákon keresztül, maga sem tudta hová. Feje szédült, könnyek toluultak szemébe . . . hiszen azok, akikben leginkább bízott, akiket legjobb barátainak hitt, azok akarták megölni, hogy az új király kegyét megnyerjék!

Mikor végre kissé megállapodott és körülnézett, látta, hogy a város külső részébe jutott, hol a szegény nép lakott. Egy házikó ablakában még világot látott s betekintett. Megismerte azt a szegény öreg embert, ki azelőtt a királyi palota kapujánál üldögélt és nem akart barátságot esküdni a szultánnak. Ozmán kopogott az ajtón. Az öreg azonnal ki nyitotta.

— Béke veled, jó öreg, szólt Ozmán; világot láttam szobádban s bekopogtattam, hogy alamizsnát kérjek, mert szegény és szerencsétlen üldözött ember vagyok. Ellenségeim üldöznek, életemre törnek!

Az öreg egy pillanatig meglepetve nézett a be lépőre, de csakhamar megismerte, térdreborult előtte, megcsókolta ruhája szegélyét és mondotta:

— Uram, királyom! Minden, amit itt látsz, tied, s mig egy csepp vér van ereimben, ellenségeid nem fognak hozzád férni. Van egy jó rejtkszobám, melyben leányom őriz apró kincseit. Ott nyugodtan pihenhatsz. Zulejka, vezesd urunkat és királyunkat a kiskamrába.

E szavakra a szoba másik végéből gyönyörű leányka lépett elő s földig hajolt a szultán előtt és elvezette a rejtett szobába. Ozmán lenyugodott, de mielőtt elaludt, észrevette, hogy az öreg az ajtó küszöbére feküdt. Ide be nem jöhet senki, csak az öreg holttestén keresztül.

Ozmán pár órát aludt, de még mielőtt megvirradt volna, már fölébredt. Öreg gazdája is azonnal talpon volt és kérdezte, parancsol-e valamit?

— Semmit, öreg barátom. Távoznom kell mielőtt megvirrad, különben fölfedeznek.

Isten veled! Most még csak egyet kívánok: délben, mikor a sereg a város kapujához ér és a nép oda néz, hogy az új királyt üdvözlje, légy te is a kapunál leányoddal együtt!

Oh uram, királyom! szólt az öreg elsápadva. Kivánj bármif, kívánd életemet, csak azt ne, hogy ellenségeidet üdvözljem!

Épen ezt kívánom, szólt Ozmán. Parancsolom s ha igaz hivem vagy, megteszed!

Am legyen, tep arancsolod, én engedelmeskedem.

Ezzel Ozmán távozott és a város falain keresztül mászva, ismét kijutott a szabadba.

Másnap már kora reggel hírnökök érkeztek a városba, jelentve, hogy a sereg a királlyal együtt megérkezik. A nép a város kapuihoz tódult s ott volt az előkelő urak élén Maltos a leányával, hogy az új királyt üdvözlje. És egy sarokban ott volt a szegény öreg ember is leányával. Ozmán parancsolta, hogy ott legyen, tehát megjelent.

Dél tájban a távol felszálló porfelhő jelzé, hogy a sereg közeledik. Csakhamar oda érkeztek a deli vitézek a kapuhoz, élükön a fényes sisakos vezérek s ezek közt legelől a király, — de lime, ez nem volt az új király, hanem ugyanaz, aki háboruba vezette a sereget, Ozmán! Igen, ő volt, mert Ozmán legyőzte az ellenséget s midőn haza indult, próbára akarta tenni azokat, kik neki barátságot esküdtek, azért jött volt előre egymaga mint rongyos, üldözött koldus. És meg is tudta, kik az ő barátai.

Maltos és többiek, kik oly hűtlenül elhagyták Ozmánt, mikor szerencsétlennek hitték, halásápadtan térdreborultak és remegve kiálták:

Kegyelem, oh kegyelem, hatalmas szultán!

Ozmán szomoruan végig nézett rajtuk, aztán így szólt:

Mig hatalmasnak láttatok, barátságot hazudtatok, mikor szerencsétlennek hittétek, akkor elűztetek, sőt életemre törtetek. Katonák! kötözzétek meg és vesétek börtönbe őket!

Aztán körültekintett és megpillantotta a szegény öregot a leányával.

Te pedig nemesszivű öreg, ki nem tolokodtál hozzám, mig hatalmasnak láttál, de kész valál megvédelmezni a szegény üldözöttet, jöjj ide hozzám, te vagy az én igaz hivem és jó barátom. Leányodat emelem magamhoz a trónra, ő lesz nőm és királynő, te pedig országom első minisztere.

Azonnal diszes ruhát adtak az öregre és leányára és pompás gyaloghintóba emelték őket s így ment be a király a városba, fényes palotájába, hol gazdagon élt, mert új barátai, kik szerencsétlenségében hivek maradtak, nem csalták meg, hanem igazán javára és boldogságára törekedtek.

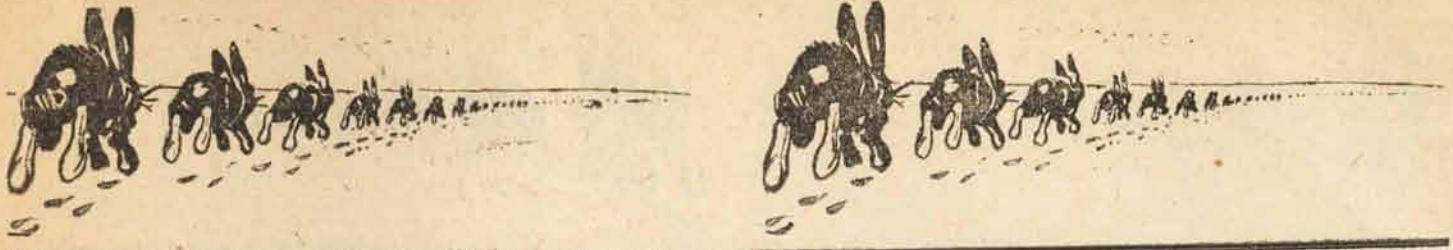
Táncol a csikó.

Huh, hideg van, szél fúj, hó hull
Kis csikóm, az istállóból
Ki se menj most, mert megfázol,
Elesel, ha futkorázol.

Az istálló szögletében
Ilyenkor jól elvagy épen,
Ropogtatod a zabocskát,
Vizet kapsz rá, tele rocskát.

Majd tavasszal kisüt a nap
Lábad táncra új kedvet kap,
Kocsisunk ajtót nyit neked,
Beszágulhatod a rétet.

Szaladgálhatsz, vihorászthatsz,
Mig kedvedre ki nem fáradsz
Csak ne rugj ilyen nagyokat,
Lerugod a csillagokat.

Pöttöm Pál utazása

Egyszer Pöttöm Palkó
Mit gondolt magába?
Elindult nagyfüttyre
Kolibriországba.

Hej de messze van ám
Az a furcsa ország,
Több ezer mérföldnél
Tőled ugy, mint hozzád.

Apró Pöttöm Pált meg
Alig bírja lába
Biz így bajjal jut el
Kolibriországba.

Nagy szerencséjére
Már a kertek alatt
Kácsa asszonyságra
S Gácsér urra akadt.

Megkérdezik tőle:
„Hova, hova Palkó?
Kolibriországig
Elfáradsz, te rajkó!

Ülj csak ide lelkem
A mi talyigánkra,
Oda tartunk mi is
Cigányhal-vásárra.“

Feltelepszik Palkó,
Hát te, uramfia,
Kácsa asszonyságnak
Nem bírja az ina.

Gácsér ur is hamar
Neki düti mellét,
Ketten alig győzik
Palkó nehéz terhét.

És ha így haladnak,
Kolibriországba.
Elérkeznek talán,
— Kiskedd délutánra.

A kutya meg a nyúl.

— Népmese. —

Valamikor réges-régen,
A világnak kezdetén,
Minden állat békességben
Éldegélt a földtekén.
Ki volt akkor nagyobb úr,
Mint a kutya, meg a nyúl!

Erdőn, mezőn együtt jártak,
Együtt éltek, együtt háltak!
Megosztották, amit fogtak,
Szóval összebarátkoztak.

Egyszer, hogy a tél beállott,
És a földre sok hó szállott,
Azt mondja a füles nyúl:
— Rakjunk tüzet, kutya úr!

— Rakjunk tüzet, aki lelke;
Ne reszkessünk a hidegbe!

Nosza hamar galyat szednek,
Tüzet raknak, melegesznek,
Melegetik bundájokat,
Átalfázott irhájokat.

Hej, de jó a meleg télen,
A havas zord erdőszélen!
Azt mondja a vidám nyúl,
— Játszaduzzunk most már, kutya úr!
— Mit játszunk? — Tán lakodalmat?
— Jól van, játszunk lakodalmat:
Cincogjunk meg brummogjunk,
Ugrádozzunk, táncoljunk.

Azzal felszökken a nyúl,
Szembe vele kutya úr.
Ugrádoznak, bokáznak,
Keringélnek, cizáznak.
S hogy a táncot szebben járják,
Egymást vígan átugrálják.

Hogyan, hogyszem, mi történik!
Az állatok így beszélnek:
A hogy ottan ugrádoznak,
Nevetgélnek, bolondoznak,
Meglökte a kutyát a nyúl,
S tűzbe ugrott a kutya úr.

— Vaú! — üvölt a kutya!
Mit csináltál, te buta!

S hogy így rája kurjantott,
A farkába kaffantott.

A nyúl, uccu, vesd el magad!
Farka nélkül tova szalad.
Nem kergeti a kutya:
Leégett a papucs!

Azóta csepp a nyúl farka,
S meztelen a kutya talpa,
S azóta van, hogy a nyúl
Mindig búvik és lapul.
Mert a kutya, ha teheti,
Mindig, mindig megkergeti.

— Géza bácsi.

LÁNYOK LEVELEI

Aranyos kis Mancikám!

Mióta elköltözködtetek innen a mi városunkból, még nem volt alkalmam rá, hogy irhassak neked. Tudom, hogy falura mentetek lakni, de akkor elfelejtettem felírni a falutok nevét és nem tudtam, hogy hova címezsem a leveletem. Szerencsére meghallottam, hogy megindult a Cimbora ujság, amelyet minden faluban olvasni fognak a gyermekek, így biztosan hozzád is eljut, ha megkérem a szerkesztő bácsit, hogy nyomassa ki a lapjában a leveletem. Igen ajánlom neked is, válaszolj a Cimbora utján, nekünk úgy sincsenek titkaink és így egészen jól ellevelezünk s ami fő, egészen bizonyos, hogy megkapjuk egymás leveleit.

Egy darabig nagyon hiányoztál nekem, aranyos Mancim. Hiányoztál az osztálynak is, ahol a te jókedveddel mindnyájunkat felvidítottál s ez a te áldott kedélyed még a legdrukkosabb tízperceken

sem hagyott magunkra, különben biztosan hiszem, hogy néha számtan órák előtt megőrültem volna a drukktól. Mert a számtan még most is gyenge oldalam, sokkal jobban szeretem a történelmet, az olyan, mint egy szép mese és az Olga kisasszony olyan drágán tud mesélni mindenről. Talán ha ő tanítaná, a számtant is megtudnám kedvelni.

Mert meg kell kedvelnem. Apa mindig mondja, hogy a mai lánynak már nem szabad arra számítani, hogy férjhez megy, hanem valami kenyérkereső pályára is készülnie kell és ebben van is sok igazság. Emlékszem, mennyit vitatkoztunk rajta mi is, hogy a nőnek is meg kell állani a maga lábán a világba, akkor aztán nincs rászorulva senkire. Ézért ajánlja apa, hogy tanuljam szorgalmasan a számtant, mert polgári után kereskedelmibe ad. Ezen a pályán hasznos szolgálatokat tehetnek a nők és szép megélhetést biztosíthatnak maguknak.

Teneked persze a művészetekhez volna inkább kedved? Még mindig festegetsz, Mancikám? Ó, én is úgy szeretném, ha festeni, rajzolni tudnék! De én csak a zongorához értek egy keveset és bár sokat gyakorlok, alig hiszem, hogy valamikor nagy művészni válhasson belőlem. Pedig az ember vagy

legyen legelső, vagy egyáltalában hozzá se fogjon, ugye, Mancikám? Ma már, ezt is apa szokta mondani, a lánynak nincs szüksége arra a zongorudásra, amennyivel társaságba egy valcort valahogyan el tud kalimpálni. Muzsikálni csak azoknak volna szabad valójában, akik művészi tehetséget éreznek magukban és akik a zenével maguk és hallgatói lelkét megnemesíteni képesek. A zenéhez rengeteg kitartás kell és én úgy érzem, hogy nem születtem muzsikusnak.

Látod, én még mindig a régi vagyok, a te tu-

dákoskodó, mindig löprengő Micid. Te ne végy példát rólam. Válaszodban a sorok mögül szeretném kihallani a te régi, jókedvű, gondtalan kacagásodat. Igérem, akkor én sem leszek olyan komoly és olyan fád, mint ezuttal. (Persze szokatlan is még az embernek, hogy úgy írjon, hogy a nagyok, meg mások is elolvassák és ki ne kacagják az erőlködésemet.) Csókollak és kérlek írjál lehetőleg már a következő Cimborában.

Barátnőd

Galambos Mici.

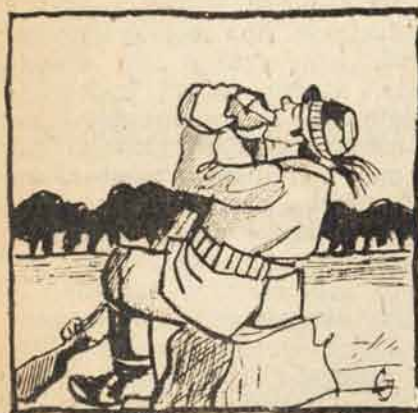
Felfordult világ.

I.

Itt látható a vén vadász,
Nagy vadra mén, nem agarász.

II.

Hosszu s nidergető a les
Egy kortytól tán melege lesz.

III.

A korty egy kissé hosszú volt,
S a vén vadász elbőbiskolt.

IV.

A róka lám, a szemtelen,
Vadászt szaglász a leshelyen.

V.

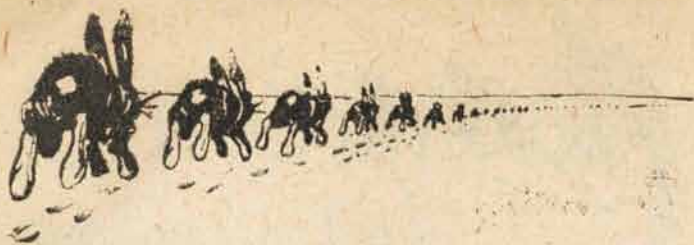

S kíváncsian, nézd a ravaszt
Már hirtizsgálja a ravaszt,

VI.

A pusha elsül persze. Lásd,
Igy lőtt egyszer róka vadászt.

A járványos betegségekről.

Csunya, szeles, hideg idők járnak. Zord Télapó haragosan meg-megrázza bundáját és február közepén még mindig ott tartunk, hogy a tavasz tündére nem tudja elfoglalni várva-várt trónusát. Csunya, rossz volt az idei tél. Sok-sok beteg gyermek nyomta az ágyat. Még most is sok helyen zárva vannak az iskolák, mert kiméletlenül garázdálkodik a járvány.

Legtöbbnyire, ha beteg a gyermek, ő az oka. Mert rossz, mert rakoncátlan, huncut és szófogadatlan. Ugrál, futkos, kimelegszik, kiizzad, így kimelegedve vizet iszik, mikor abbahagyja a játszadozást, nem gombolja be kis téli kabátját és másnap már fáj a torka, a feje, náthás lesz és kész a betegség.

A járványos betegség az megint más. A legjobb, a legengedelmesebb, a legszófogadóbb gyermek is megkapja. A mostani járványos hüléseket, a himlőt, a kanyarót, a tifuszt nem rosszassággal szerzi a kisgyerek. Ezeket a betegségeket baktériumok, bacillusok okozzák.

Persze Ti még nem tudjátok, hogy mi is az a baktérium! Megmagyarázom Nektek, mert a Ti kis értelmek hova-tovább úgy kívánja, hogy a világ sok minden eddig még nem ismert csudájáról fogalmatok legyen.

Az előbb mondtam ugyebár, hogy a járványos betegségeket a bacillusok okozzák. A bacillus roppant picike növény fajta, olyan pici, hogy szabad szemmel meg sem látja az ember. Még pápaszemmel sem, még azzal a látcsóval sem, amelylyel édes anyátok a színházba jár. A bacillusokat csak az orvosok látják különös erre a célra készített műszerekkel. Ezek a műszerek, ha belenéz az ember ezerszer, kétezerszer, tízezerszer nagyítva látja azt a parányi bacilust, amelyet szabad szemmel különben meg nem lát.

Rengeteg ilyen bacilus van a világon. Nem tíz, nem száz, nem ezer, nem is millió, hanem sok-sok milliárd. A bacillusok leginkább és legsűrűbben a földben és a vízben élnek. De uszkál bacillus a levegőben is.

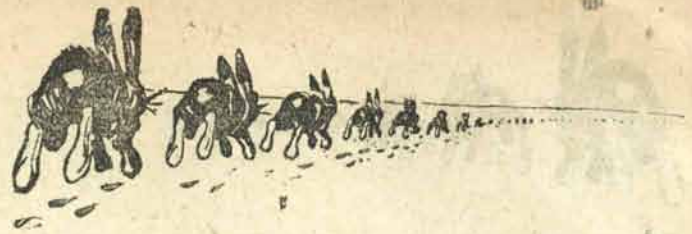
Ilyenkor, járványok idején, nagyon sok a bacilus és nagyon erős, virgonc, életképes. Befurakodik a gyermekek kis testébe és beteggé teszi a különben jó kis leánykát, fiúcskát.

A bacilusokra vagy ahogyan a sokféle, sokfajta bacillusokat közös névvel nevezik, a baktériumokra azonban nem szabad haragudni, nem szabad azokat elítélni és azt mondani, hogy ezek a kis, parányi lények a teremtés haszontalan és kártékony alkotásai.

A természetben mindennek haszna és értelme van. A baktériumoknak is van olyan hivatásuk, amely értelmet ad létezésüknek. Ők a természet utcaseprői. Mindent, ami elpusztult, amiben megszűnt az élet, ezek a baktériumok falnak fel. Mi lenne, ha az a sok-sok énekes madár, ha az erdő rengeteg vadállata, ha megörekszik és megdöglik, elborítaná a földet? Mi lenne, ha az a millió és millió férges alma, amely lehullik a fáról mielőtt megérik, nem rothadna el, hanem megmaradna és lehetetlenné tenné, hogy a fa alatt fű nőjön, tavaszról-tavasza új élet fakadjék. A dög elenyészik, a gyümölcs, a lehulló levélzet elrothad, a letört faág elkorhad és ennek a munkának javarészt egyedüli munkása az a sok-sok milliárd baktérium. Ők falnak fel mindent, ami már nem kell, ők sepernek el mindent, ami utban áll.

És őket is elseprik a doktor bácsik, ha befészkelik magukat a kis gyermek szervezétébe, ha bajt, betegséget és fájdalmat okoznak.

A CIMBORA POSTÁJA

Évikém!

Nagyon örülök, hogy a Cimborát máris megrendelted, mielőtt csak egy számot is láttál volna belőle. Öreg cimborád köszöni a belé helyezett bizalmat és igéri, hogy rá is fog szolgálni bőségesen. Az olvasnivalókon kívül még az a haszna is meg van a Cimborá olvasásának, hogy a kis előfizetők minden kérdésükkel és kívánságukkal hozzáfordulhatnak és a Cimborá mindjárt a következő számban már válaszol is levelükre ebben a rovatban. Tanácsot ad nekik, hogy milyen jó könyveket olvassanak, hogyan viselkedjenek, kikkel barátkozzanak és még ezer hasonló kérdésben, amiket csak a ti gyermekfejtek ki tud találni. A kis Ágnesnek Papu megrendelte nálunk címedre a lapot és csókol és azt üzeni, hogy ha jól viseled magadat, a jövő vasárnap is fognak innen küldeni ilyen szép kis képes-verses ujságot. Z. Feri. Amiért valaki a szép regényes elbeszéléseket, meg utleírásokat szereti olvasni, azért az iskolakönyveket sem szabad ám elhanyagolni. Mindennek meg van a maga ideje. Ha elkészültél a leckéddel, minden este marad még bizonyára egy órányi szabad idő, ezt olvasmányaidra fordíthatod.

A CIMBORA REJTVÉNYEI

Kocka rejtvény.

P	I	A	R	A férfiak gondúzóje.
A	P	I	A	Szorgos emberek úzik.
R	P	I	D	Szülők egyike.
A	P	A	P	Város.

A soroknak felülről lefelé is ugyanaz az értelmük legyen.

Szám rejtvény.

3	3	3	3
8	8	8	8
9	9	9	9
10	10	10	10

A 3, 8, 9 10 számok akként rendezendők, hogy felülről lefelé és jobbról balra minden sor 30-at adjon.

Mivel többet fejtsétek meg ezeket a rejtvényeket. A rejtvényfejtés jó és hasznos mulatság. Örül az ember, ha teljes eredményre jut és ezenfelül is a rejtvények értelmének kiokoskodása élesíti elméteket, fejlesztli leleményességeteket.

Aki helyesen megfejti a Cimborá mai számának rejtvényeit, az írja meg a megfejtést a Cimborá szerkesztőjének. A megfejtők között három szép mesés könyvet fogunk kisorsolni és a szerencséseken felül le közöljük a lapban mindazoknak nevét, akik a Cimborá mai rejtvényeit helyesen fejtették meg.

E szám rejtvényeinek helyes megfejtését, a nyertesek, valamint a megfejtők neveit a Cimborá negyedik száma közli.

Előfizetési árak:

Egész évre	160 leu.
Fél évre	80 leu.
Negyed évre	40 leu.
Qgy óra	15 leu.

A Cimborá hetenként egyszer, vasárnap jelenik meg.

Az előfizetések

a Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság

Satu-Mare (Szatmárnémeti) címre küldendők.

A szerkesztésért Dénes Sándor felel.

A Cimborá mai számának illusztrációit Csengery István rajzolta.

Kiadótulajdonos: A Szabadsajtó könyvnyomda és lapkiadó részvénytársaság.

Kiadóhivatal: Satu-Mare (Szatmár) Cötvös u. 4.

Cimborák!

Ruha és :
 fehérnemű :
 szükségleteiteket

Kesztenbaum & Friedman
 divatáruházában

Piata Victoriei (Deák-tér) 6. sz.

szerezzétek be, mert
 legjobb minőségű
 árut legolcsóbb ár-
 ban itt kaphatunk.

Gyermekek részére hajtány, vaságy,
 kocsi, (gummi kerékkel) ülő és állószek
 igen olcsón eladó. Megtekinthetők Her-
 mann Jenő beraktározási vállalatánál
 Bul. Basarabilor (volt Batthány utca 11.
 0-0-0 Telefon: 251. 0-0-0

Tartós
gyermekcipőket

vesz apuka a

Kalász Mór

r. t.-nál.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cimborára

előfizetéseket Erdély
 minden könyvkeres-
 o kedője felvesz. o

Tavaszi

gyermek sweaterek,
" harisnyák,
" soknik.

Eredeti békebeli kivitel-
ben, gyönyörű választékban.

KARDOS

divatház. Satu-Mare. Szatmár.

Legkellemesebb
szórakozó hely

a Viktória kávéház

Kitűnő cigányzene,
szolid kiszolgálás.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Agyag és Vegyipar Részvénytársaság
Satu-Mare — (Szatmár)

ELŐÁLLIT:

Csontenyvet,
Bőrenyvet,
Oroszenyvet,
Folyékonyenyvet.

Csontzsirt,
Különféle szappanokat,
Kocsikenőcsöt,
Műtrágyát.

Minden cimbora, mielőtt női
divat kelméket vásárol, ugy-
szintén menyasszonyi kelen-
00 gyét, látogasson el 00

Fratii

Friedmann Testvérekhez

Satu-Mare.

Ahol csak legjobb anyagokból
00 gyártott árut kap. 00

E céget mi is a leg-
melegebben ajánljuk.

A SZATMÁRI LESZÁMÍTÓ- ÉS
KERESKEDELMI BANK R.-T.

Alaptőke 5 millió lei. Tartaléktőke 1 millió lei.
Takarékbetét állomány 30 millió lei.

Vesz és elad mindennemű

idegen pénzeket
és amerikai chequeket
bevált.

Kölcsönöket

legelőnyösebben folyósít.

A „GENERALA“ bukaresti biztosító
társaság, valamint a „ASSICURAZIONI
GENERALI“ trieszti biztosító társaság
főügynöksége.

BETÉTEKET

könyvecskére és folyószámlára gyümöl-
csőztetésre elfogad és azokat kívánatra
azonnal bármikor visszafizeti.